

13-02-2023

Natuurverbetering en waterbeheer *Valkenswaard Noord*

bosgroepen.nl

1

Agenda informatieavond

- Aftrap en introductie door wethouder Geldens
- Project Groote Meer (Daan – gemeente) 5 à 10 min
- Natuur en hydrologie (Pieter - Bosgroep) 20 min
- Project Gezonde, duurzame leefomgeving (Elka – gemeente) 5 à 10 min
- Recreatie en leisure (Chris - gemeente) 5 à 10 min
- Afronding

bosgroepen.nl

2

Ontwikkelingen Grote Meer

**Daan van Grieken, Beleidsmedewerker Stedelijk Water.
Gemeente Valkenswaard**

5

Introductie

Ven, 2 hectare
Onderdeel van NNB
Natte Natuurparel

6

Huidige staat

- Droge jaren
- Verlanding door slib
- Hoog nutrietengehalte

GENEESCE
VALKENSWAARD

7

Verbinding met het GRP

- Extreme neerslag in 2016 en 2020
- Op zoek naar ruimte voor water
- Gesprekken met provincie en waterschap

8

Verbinding met het GRP

- Ontwerp blauwe aders
- Meekoppelkans onderhoud Grote Meer
- Vaststelling door de gemeenteraad

9

Verdere planning

- Uitwerken baggerplan
- Uitwerken inrichtingplan
- Afstemming provincie en waterschap
- Start uitvoeren werkzaamheden

GEMEENTE
VALKENWAARD

10

Vragen?

11

Agenda informatieavond

- Aftrap en introductie door wethouder Geldens
- Project Groote Meer (Daan – gemeente) 5 à 10 min
- **Natuur en hydrologie (Pieter - Bosgroep) 20 min**
- Project Gezonde, duurzame leefomgeving (Elka – gemeente) 5 à 10 min
- Recreatie en leisure (Chris - gemeente) 5 à 10 min
- Afronding

bosgroepen.nl

12

Verkenning hydrologische herstel – Valkenswaard Noord

Projectgebied en aanleiding

- Verkenning naar mogelijkheden herstel Valkenswaardse natuur en beeldbepalende vennen
- Noordoostelijke hoek gemeente
- Vanuit amendement gemeenteraad vraag naar extra aandacht rond recreatie en natuur Valkenswaard Noord

13

Probleemstelling

- Zeer droge jaren 2018, 2019 en 2020
 - Soorten onder druk, aantasting bodemlaag, toename gras/bomen, recreatie beleving
- Klimaatverandering -> neerslagpieken

bosgroepen.nl

14

Vraagstelling

- Welke invloed heeft de ontwatering op het gebied?
- Welke aanpassingen kunnen gedaan worden -> hydrologisch systeem herstellen -> Verhogen natuurkwaliteit
 - Knelpunten?
- Welke invloed kunnen aanpassingen hebben op (recreatieve) omgeving?

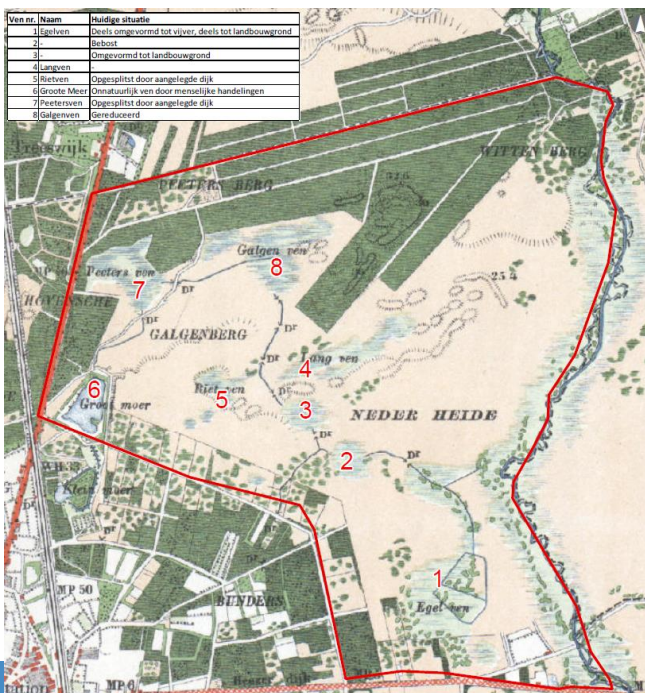
Werkwijze

1. Inventarisatie flora, fauna en vegetatie. Gegevens uit AHN, natuurgebiedsplan, bodemkaart, historische kaarten...
 - Geeft beeld over het globale systeem
2. Inventarisatie ont- en afwateringssysteem
3. Resultaten verwerkt -> watersysteem inzichtelijk + basis voor grondwatermodel (latere fase)
4. Betrokken partijen en belangstellende informeren en bevragen -> **Informatieavond 13/02/2023**
5. Uitwerking vervolgstappen (-> uiteindelijke inrichting)

Gebiedsbeschrijving

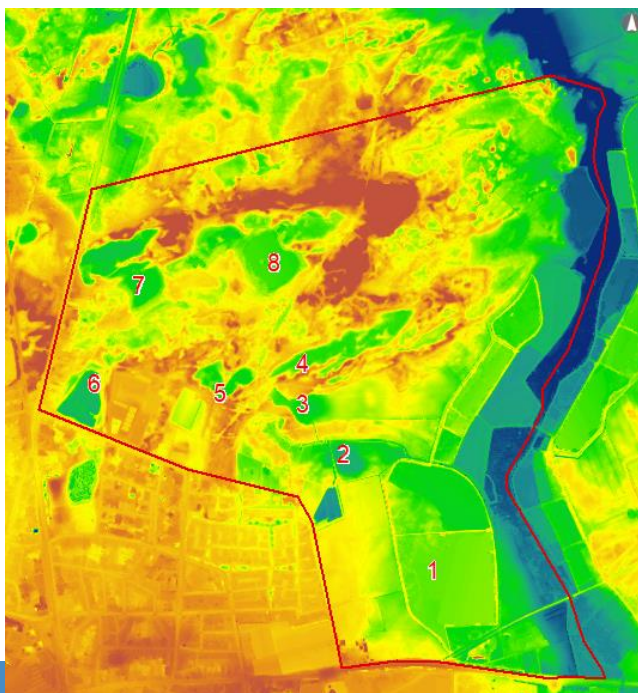
Hist. Kaart 1920

17

Gebiedsbeschrijving

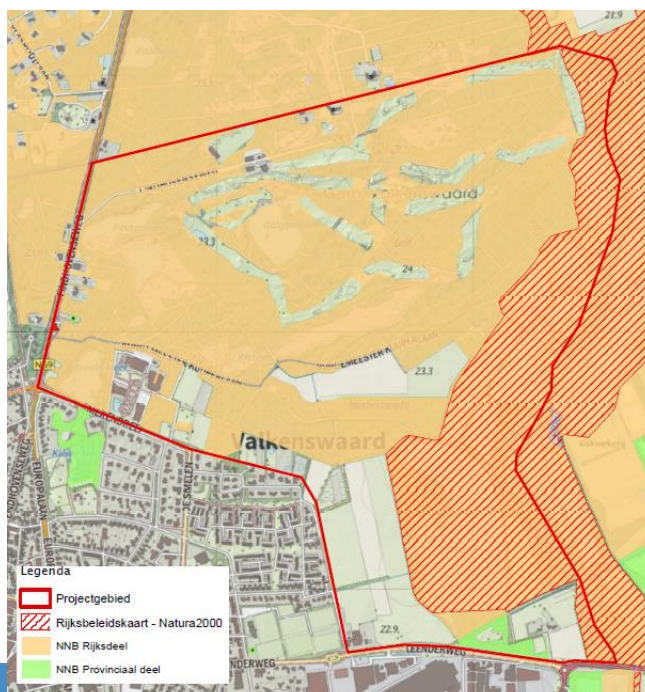
AHN

18

Gebiedsbeschrijving

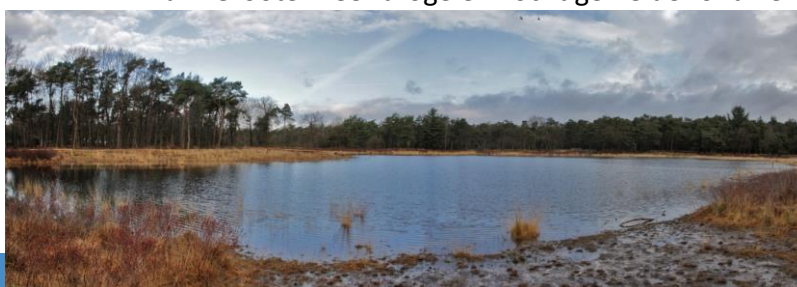
Beleid

19

Natuurwaarden – Flora en vegetatie

- Heideontginningsbossen (grove den en douglas) -> verlosing
- Voormalig ven uiteindelijk berkbroekbos met veenmossen en zeggen
- Bossen bij Tongelreep: rivier- en beekbegeleidende bossen
- Vennen en heide: vele bijzondere soorten, maar staan onder verdrinking. Relicten vroegere uitgestrekte heidelandschap
- M.u.v. Grote Meer droge en vochtige heide rond vennen

bosgroepen.nl

20

Natuurwaarden – Flora en vegetatie

- Vennen zuur tot zwak gebufferd met ondiepe oeverzones met soorten als:

- Visvijvers in oostelijke deel. Vaak brede rietkragen, met soms interessante oeverontwikkeling (brede orchis)

bosgroepen.nl

21

Natuurwaarden – Fauna

- De voorbije 5 jaar minimaal 245 soorten waargenomen (NDFF)
 - Amfibieën 5 soorten: visvijvers en vennen
 - Dagvlinders 26 soorten: 4 soorten beschermde status
 - Libellen 35 soorten: 3 beschermde soorten: beekkrombout, bosbeekjuffer en gevlekte witsnuitlibel

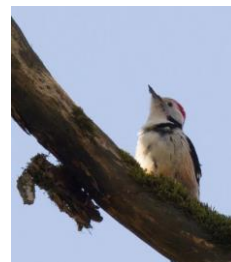

bosgroepen.nl

22

Natuurwaarden – Fauna

- Reptielen: Naast geelwangschildpad, één soort: levendbarende hagedis
- Zoogdieren: 16 soorten, waarvan 13 beschermd (o.a. bunzing en bever)
- Vogels: 155 soorten (niet allemaal broedvogels), enkele voorbeelden:
 - Cetti's zanger
 - Middelste bonte specht
 - Woudaap
 - Wespendif
 - Zwarte wouw

bosgroepen.nl

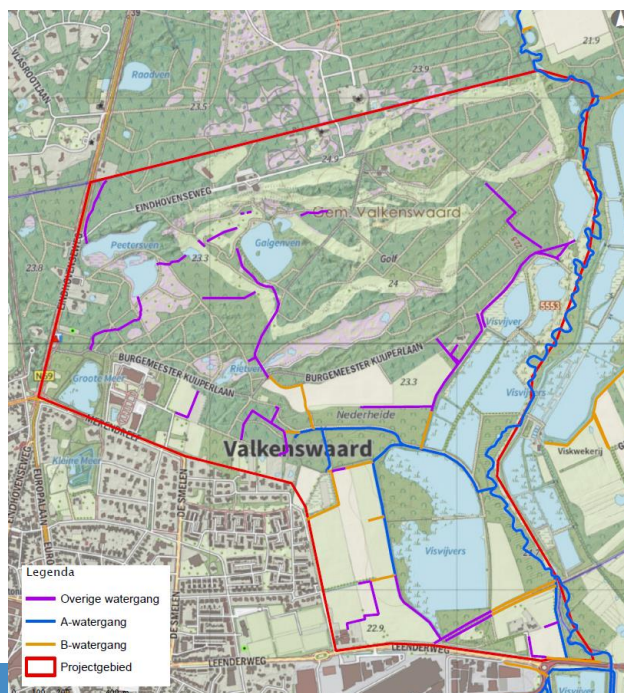
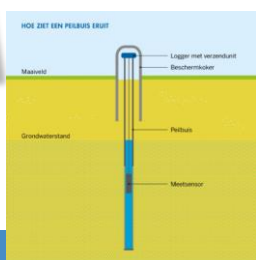
23

Hydrologie

- Detailontwatering

- Peilbuizen

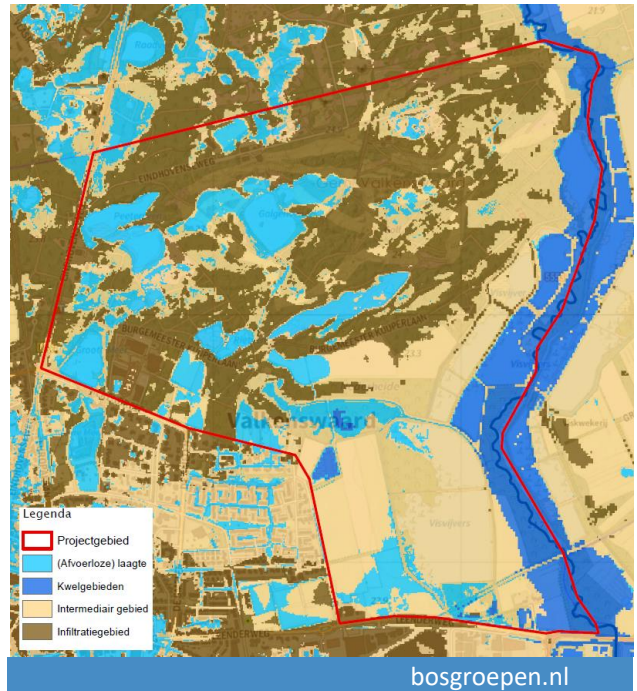
24

Hydrologie

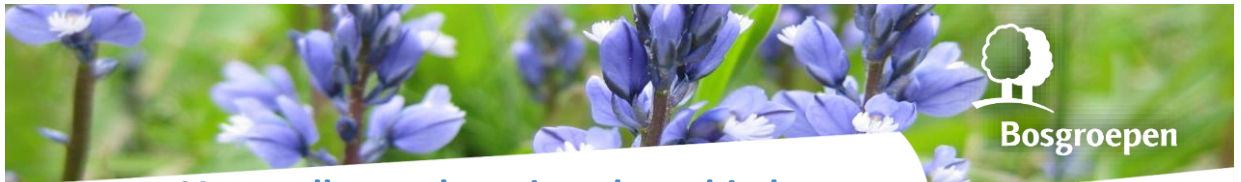
- Watersysteemkaarten

	Infiltratiegebied	Een groot deel van het beeklandschap van de Warmbeek-Tongelreep bestaat uit infiltratiegebied. Deze zones zijn regenwaterafhankelijk en nooit langdurig nat geweest. Er zijn dan ook in het verleden weinig ontwateringen aangelegd.
	Intermediair gebied	Intermediaire gebieden zijn veelal langs de Warmbeek-Tongelreep te vinden. Omdat deze gronden vruchtbaar zijn maar periodiek nat, zijn deze in het verleden ontwaterd ten behoeve van landbouwkundig gebruik.
	Kwelgebied	Het beekdal van de Warmbeek-Tongelreep zelf. In de beek treedt jaarrond kwel uit (van relatief zure tot basenrijke kwel).
	(Afvoer)loze laagtes	Overal in het landschap komen laagtes voor. Deze kunnen ingestoten zijn (afvoerloos). Deze bevatten een deel van het jaar water.

25

Voorstellen verbetering plangebied

- Algemeen:

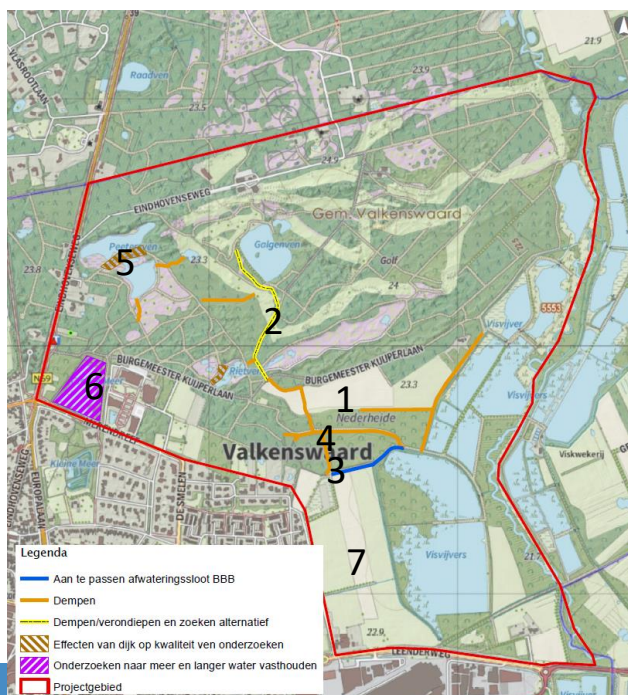
- Herstel hydrologisch systeem -> klimaatbestendiger (Hydrologische ingrepen uit het verleden verdrogend)
- Integrale aanpak -> water vasthouden in depressies
- Donkere naaldbossen omvormen naar loofbossen (of heide/schraalgraslanden)
- Hogere natuurkwaliteit + meer oppervlaktewater = toename belevingswaarde

bosgroepen.nl

26

Voorstellen verbetering

- Enkele voorgestelde kansen

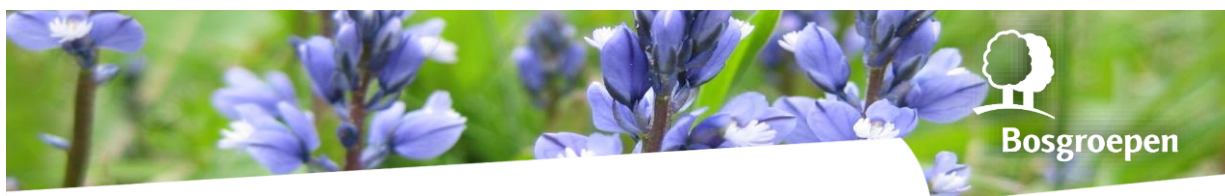

27

bosgroepen.nl

28

Agenda informatieavond

- Aftrap en introductie door wethouder Geldens
- Project Groote Meer (Daan – gemeente) 5 à 10 min
- Natuur en hydrologie (Pieter - Bosgroep) 20 min
- **Project Gezonde, duurzame leefomgeving (Elka – gemeente) 5 à 10 min**
- Recreatie en leisure (Chris - gemeente) 5 à 10 min
- Afronding

29

bosgroepen.nl

30

Gezonde Duurzame Leefomgeving

EINDHOVEN – WAALRE – VALKENSWAARD –
PROVINCIE NOORD-BRABANT - TU/E

SAMENWERKING 2019 - 2023

ONTWERPLAB GEZONDE DUURZAME LEEFOMGEVING

PARTNERS

TU/e
**Urban
Labs**

GEMEENTE
VALKENSWAARD

GEMEENTE
WAALRE

EINDHOVEN

Provincie Noord-Brabant

31

Beoogde resultaten

Bestuurlijke opdracht samenwerkingsovereenkomst

- Versnellen realisatie doelstellingen integrale opgaven door gezamenlijke aanpak
- Verkennen onderlinge verbanden en creëren van synergie
- Vergroten mogelijkheden voor waardecreatie en cofinanciering
- Stimuleren samenwerking en kennisdeling

32

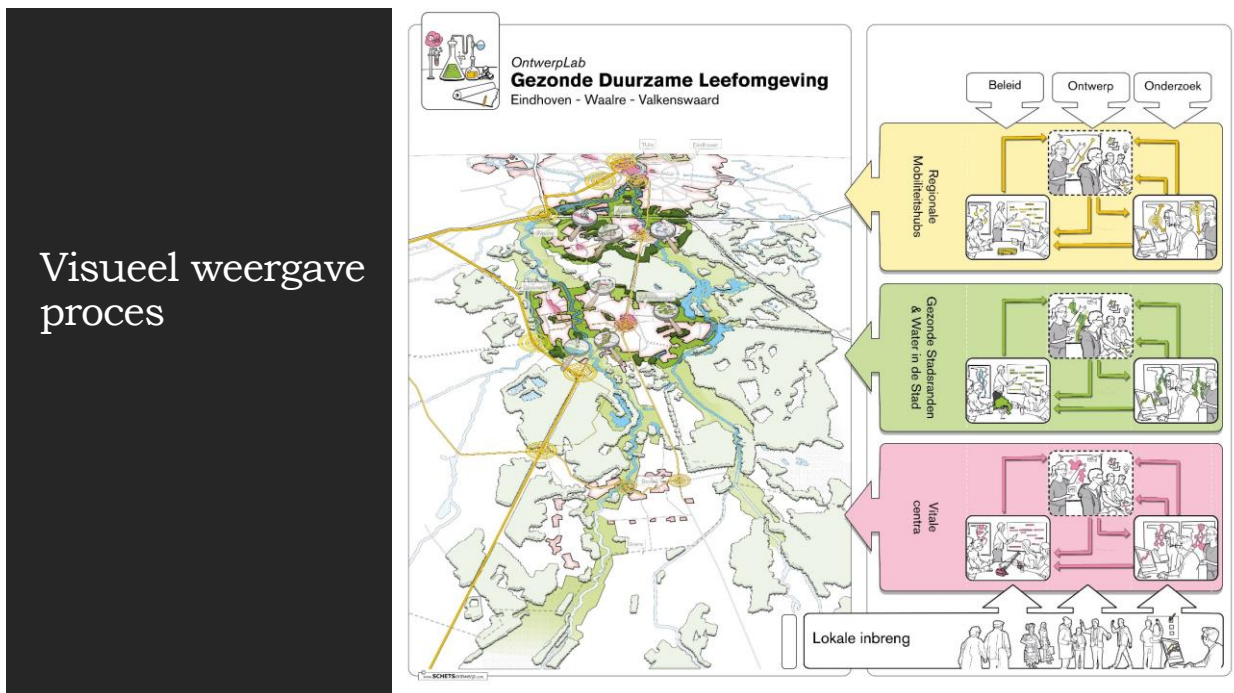
Doel: op weg naar concrete resultaten

Inhoudelijke focus brengen

Trechteren van proces

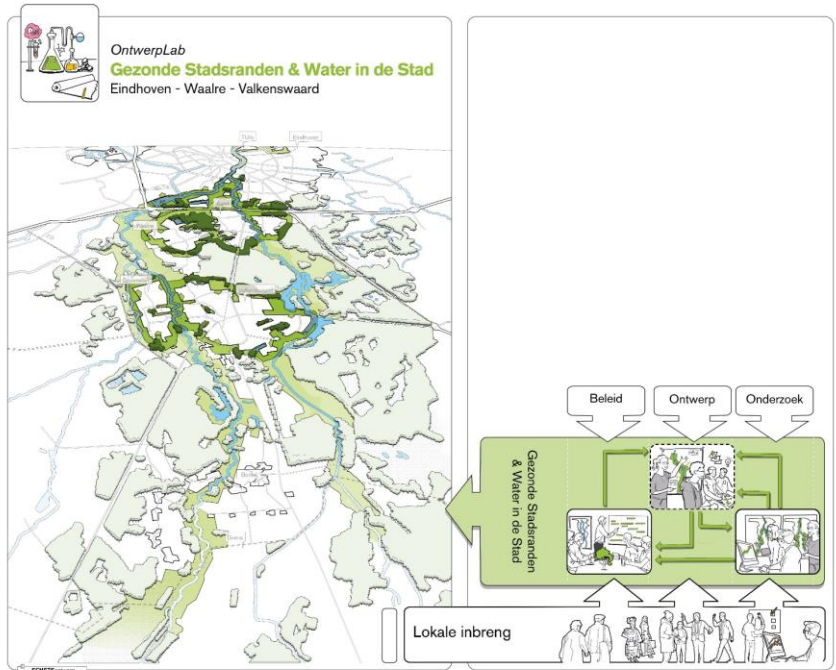
Verzilveren subsidie kansen

33

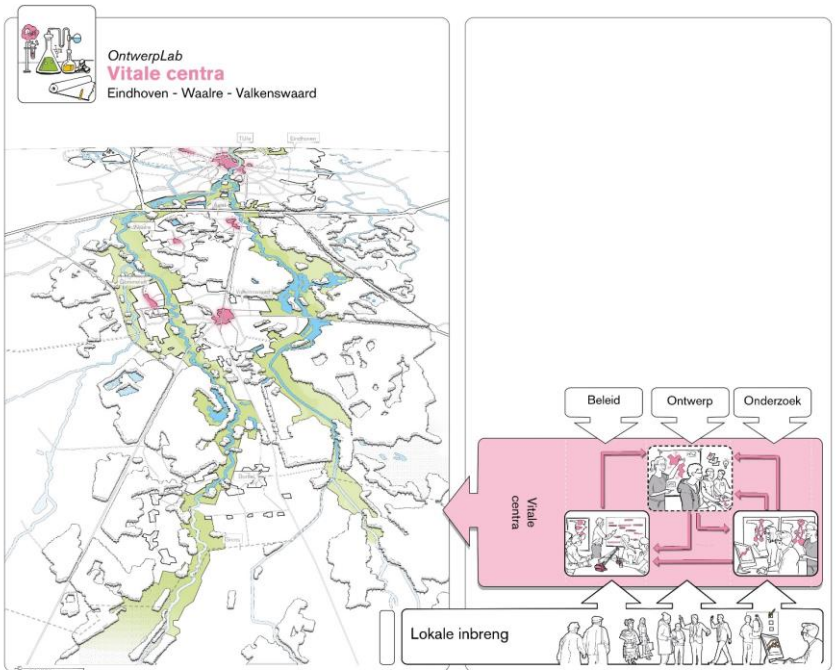
34

Gezonde Stadsranden en Water in de Stad

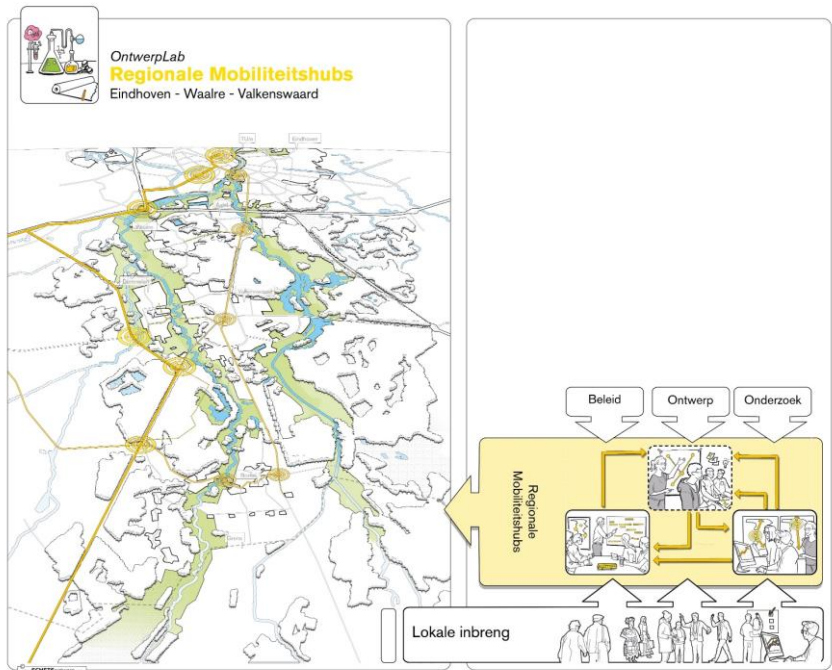
35

Vitale centra

36

Regionale mobiliteitshub S

37

Samenwerking afgerond

Resultaten overgedragen

10 februari feestelijke afsluiting

Hoe verder?

38

Agenda informatieavond

- Aftrap en introductie door wethouder Geldens
- Project Groote Meer (Daan – gemeente) 5 à 10 min
- Natuur en hydrologie (Pieter - Bosgroep) 20 min
- Project Gezonde, duurzame leefomgeving (Elka – gemeente) 5 à 10 min
- **Recreatie en leisure (Chris - gemeente) 5 à 10 min**
- Afronding

39

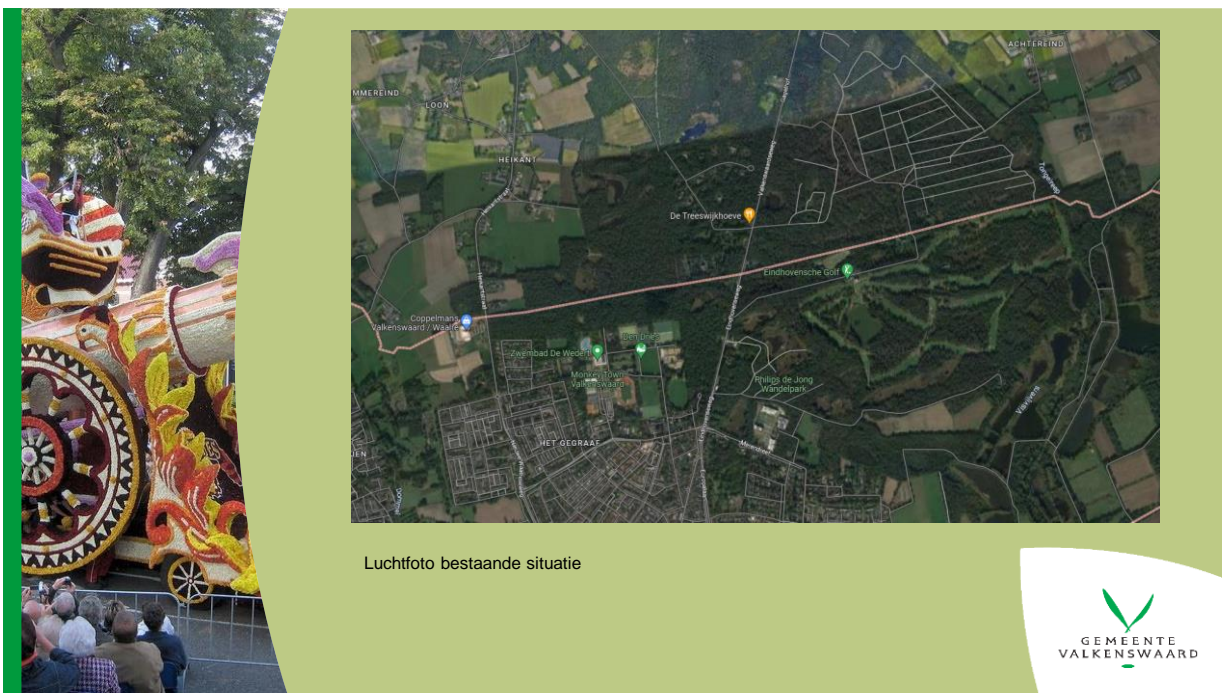
bosgroepen.nl

**Natuur & Leisure
in
Valkenswaard-Noord**

Chris Sandkuijl
Projectleider Valkenswaard Noord

GEMEENTE
VALKENSWAARD

40

Luchtfoto bestaande situatie

41

Thema's:

1. Vermindering barrierewerking van sportpark en van de Eindhovenseweg
2. Combi's sport, sociale cohesive/ontmoeten en recreatief gebruik met natuur
3. Beweging/sport in relatie met het bosgebied (in Waalre)
4. Klimaatadaptatie (droog/nat)

42

43

44

Laag 3
De attractieve stadsrand

GEMEENTE
VALKENSWAARD

45

Hoe verder?

Ophalen:

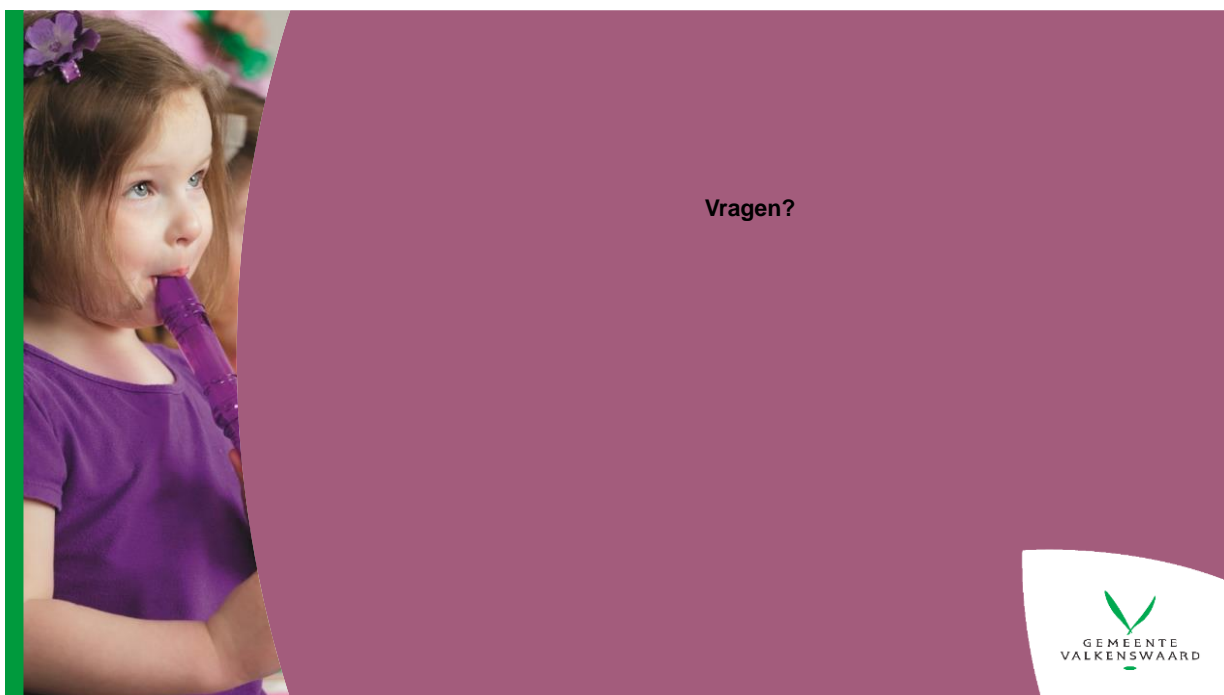
1. Input vanuit deze bijeenkomst. Reacties zijn welkom
2. Input vanuit het project Gezonde Duurzame Leefomgeving
3. Input vanuit het project De Grote Meer
4. Subsidie aanvraag voor bos en natuur
5. Interreg subsidie (is ingediend in Brussel)

Geeft input voor een nog op te stellen uitvoeringsprogramma dat daarna zal worden voorgelegd aan de gemeenteraad.

Na besluitvorming kan de uitvoering van deelprojecten en/of vervolgonderzoek starten.

GEMEENTE
VALKENSWAARD

46

47

Agenda informatieavond

- Aftrap en introductie door wethouder Geldens
- Project De Grootte Meer (Daan – gemeente) 5 à 10 min
- Natuur en hydrologie (Pieter - Bosgroep) 20 min
- Project Gezonde, duurzame leefomgeving (Elka – gemeente) 5 à 10 min
- Recreatie en leisure (Chris - gemeente) 5 à 10 min
- **Afronding**

Vragen of ideeën? -> postbus@bosgroepzuid.nl

48

bosgroepen.nl